

ข่าวตัดจากหนังสือพิมพ์ประจำวัน

หนังสือพิมพ์ บ่บ่บ่ ๒๕๖๑
วันที่ ๑๖ เดือน ธ.ค. พ.ศ. ๖๒ หน้า ๕

'ธนาการปุ๋ยอินทรีย์' ฉลุย

■ ตอบโจทย์เกษตรกรแปลงวัสดุเหลือใช้ทำน้ำหมักชีวภาพ

นางอัญญา ตราโซ รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยผลการติดตามโครงการธนาการปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งกระทรวงเกษตรฯ ดำเนินโครงการมาตั้งแต่ปี 2558 โดยมีกรมพัฒนาที่ดิน เป็นเจ้าภาพหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรผลิตและใช้ประโยชน์ปุ๋ยอินทรีย์อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ลด ละ เลิกการเผา ด้วยการนำเอาวัสดุเหลือใช้จากไร่นามาผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้ปุ๋ยเคมีเป็นการลดต้นทุนการผลิต อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์ให้มากขึ้น โดยกำหนดพื้นที่ดำเนินการในความดูแลของสถานีพัฒนาที่ดินแต่ละจังหวัด รวมถึงหน่วยงานภายในกรมพัฒนาที่ดินที่มีศักยภาพการผลิตรวม 87 แห่ง โดยเน้นพื้นที่ของเกษตรกรหรือหมอดินอาสา หรือพื้นที่ที่ใช้เป็นสถานที่ดำเนินการ

ในการดำเนินโครงการ กรมพัฒนาที่ดิน ส่งเจ้าหน้าที่มาสอนวิธีการทำปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ ให้เกษตรกรที่รวมกลุ่มกันจัดตั้งขึ้นเป็นธนาการปุ๋ยอินทรีย์ในชุมชน โดยมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น มูลสัตว์ กากน้ำตาล ยูเรีย ถังหมัก สารเร่ง พด. ปีละครั้ง หลังจากนั้นเกษตรกรจะผลิตปุ๋ยอินทรีย์เองตามศักยภาพของกลุ่ม และเกษตรกรบางรายที่สนใจจะนำความรู้ไปผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในครัวเรือน

จากการประเมินผลการดำเนินโครงการประจำปี 2561 ของ สศก. พบว่า มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการประมาณ 3,000 ราย ใน 77 จังหวัด โดยเกษตรกรประมาณ 1,500 ราย นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในครัวเรือน โดยผลิตปุ๋ยหมักใช้เอง 1.5 ตัน/ครัวเรือน จากเศษวัสดุเหลือใช้ในไร่นา อาทิ มูลสัตว์ ฟางข้าว แกลบ

รำ ขี้เถ้า กากมัน ใบไม้ หญ้าแห้ง ชั่งข้าวโพด และสามารถผลิตน้ำหมักชีวภาพได้เฉลี่ย 300 ลิตร/ครัวเรือน จากเศษอาหาร เศษผัก ปลา หอยเชอร์รี่และผลไม้ ทั้งนี้ สามารถคิดเป็นมูลค่าปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพรวมประมาณ 12,000 บาท/ครัวเรือน และคิดเป็นผลประโยชน์สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายอยู่ที่ 7,517 บาท/ครัวเรือน

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของเกษตรกรที่เหลืออีกประมาณ 1,500 ราย ที่ยังไม่นำความรู้มาปรับใช้ เนื่องจากมีภารกิจมาก อายุมาก และขาดวัสดุที่จำเป็นในการผลิต เช่น มูลสัตว์ กากน้ำตาลและถังหมัก หลังจากนั้น กระทรวงเกษตรฯ มีแผนสนับสนุนให้ธนาการ/สหกรณ์ต่างๆ ในพื้นที่ รวบรวมวัสดุที่เป็นข้างต้นมาจำหน่ายในราคาขายส่ง หรือให้เกษตรกรยืมโดยมีระยะเวลาปลอดดอกเบี้ย

นอกจากนี้ ยังพบว่าเกษตรกรที่ผลิตปุ๋ยหมักใช้เองจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากเดิมโดยลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ในไร่นาลงถึงเท่าตัว ซึ่งเป็นการลดมลพิษทางอากาศและลดภาวะโลกร้อน ทำให้สภาพแวดล้อมดี เกิดการหมุนเวียนของธาตุอาหารในดิน ดินร่วนซุยมากขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเป็นเสียงเดียวกันว่า การทำปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในครัวเรือนทำให้รู้สึกปลอดภัยขึ้น เป็นผลดีต่อสุขภาพทั้งตัวเองและผู้บริโภคอีกด้วย อย่างไรก็ตาม เกษตรกรต้องการให้ภาครัฐสนับสนุน และให้ความรู้ต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรทุกรายเห็นประโยชน์และหันมาเริ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในครัวเรือนมากขึ้น